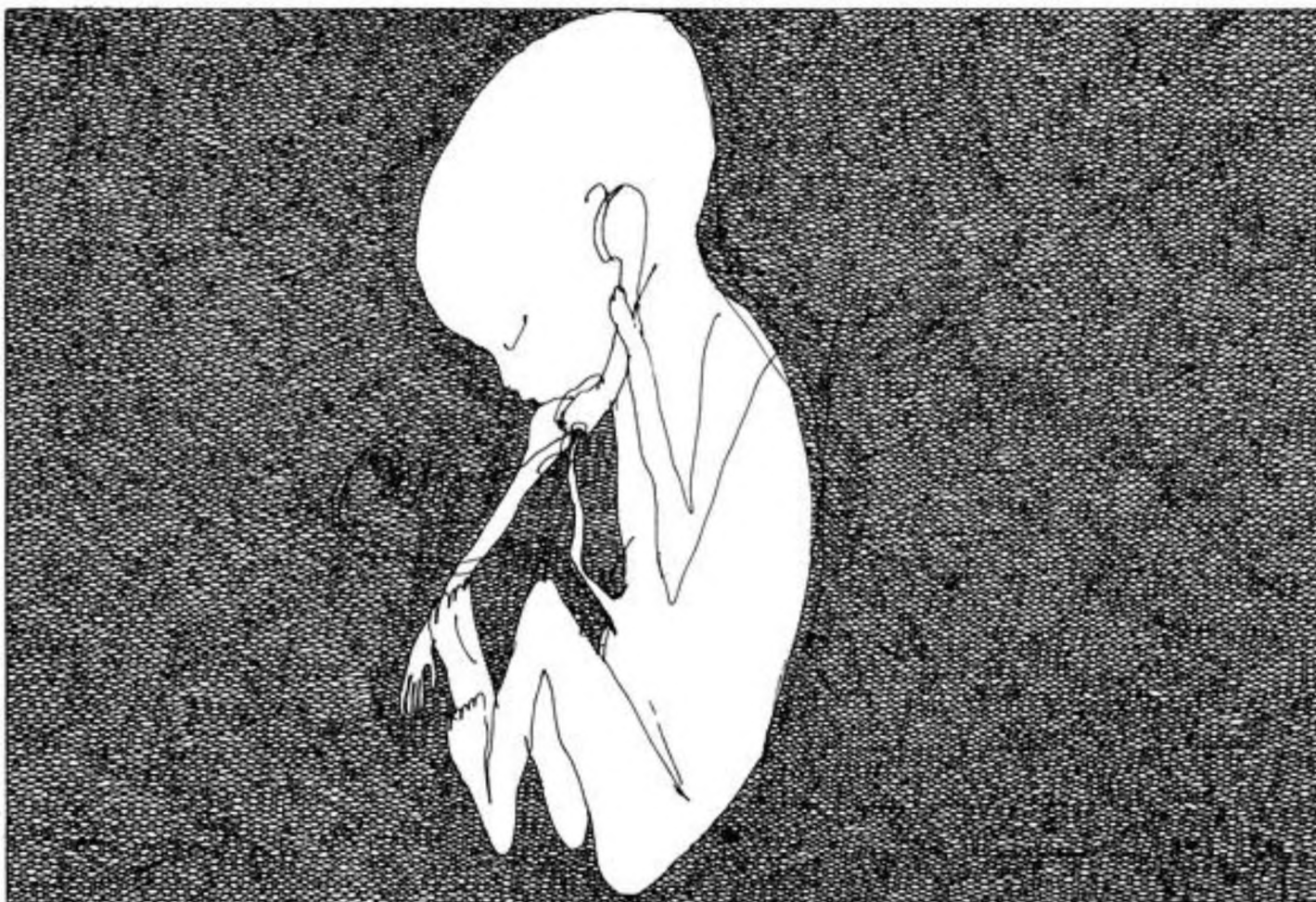

Nyhed: Prøv Politiken og The New York Times

Annonce

Antallet af aborter er faldende i Danmark, og det er som udgangspunkt positivt, mener professor. Alligevel kan han ikke lade være med at spekulere i mindre opmuntrende forklaringer.

Danske kvinder får færre aborter. Overlæge har et bud på hvorfor

Rapporten fra RPPK viser, at danske kvinder i langt højere grad aborterer tidligere i graviditeten, end man gjorde tidligere. Foto: Per Marquard Otzen/POLITIKEN

SUNDHED

22. FEBRUAR 2023, 17.24

LYT TIL ARTIKLEN

GEM ARTIKLEN

04:03

RUNE SEBASTIAN GIERL
Journalist

Danske kvinder får væsentligt færre provokerede aborter end for fem år siden.

Det viser nye tal fra **årsrapporten** 'Tidlig graviditet og abort kvalitetsdatabase' fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP).

Det årlige antal aborter er faldet fra 14.860 i 2017 til 12.999 i 2022.

»Det er positivt, når antallet af aborter falder, hvis det er udtryk for, at vi er bedre til at beskytte os mod uønsket graviditet. Abort er en rettighed, vi skal værne om, men det er den sidste udvej. Det er altid bedre at beskytte sig«, vurderer Majbrit Berlau, generalsekretær i Sex og Samfund.

Tendensen er generel for alle kvinder under 30, men det er særligt landets yngste, der aborterer stadig sjældnere.

Blandt de 15-19-årige er antallet af aborter i første trimester siden 2017 faldet med 21 procent. Første trimester er til og med 12. uge af graviditeten. Det er inden for denne tidsperiode, at der er fri abort i Danmark. Herefter skal man søge om dispensation.

I samme periode er antallet af aborter hos 20-24 årige kvinder faldet med 24 procent.

Fald kan skyldes ny prævention

Professor og overlæge Øjvind Lidegaard fra gynækologisk afdeling på Rigshospitalet forklarer blandt andet udviklingen med, hvilken hormonel prævention der bruges. Der er nemlig sket et markant skifte væk fra p-piller hen mod hormonspiraler, hvor sidstnævnte nu udgør cirka halvdelen af al hormonel antikonception

blandt kvinder i Danmark. P-piller står for en tredjedel.

Jeg kunne sagtens forestille mig, at den stigende mistrivsel blandt unge godt kunne have en indvirkning på, at der er færre graviditeter nu end tidligere

Øjvind Lidegaard, professor og overlæge

Blandt 15-49 årige kvinder er andelen, der bruger prævention, uændret de sidste ti år. Det er stadig omtrent 40 procent.

»Kvinder er i stor stil skiftet fra p-piller til hormonspiraler. Det har medvirket til det fald, vi ser i antallet af provokerede aborter blandt de unge kvinder, fordi de ikke længere skal huske at tage en pille hver eneste dag«, siger Øjvind Lidegaard.

En anden ting, som, ifølge Lidegaard, formentlig har været med til at forhindre uønskede graviditeter, er frembruddet af menstruations-apps.

»Appsene virker på den måde, at den oplyser kvinden, hvornår i hendes cyklus, hun kan blive gravid. Og dermed om hvilke dage, hun skal nasse på, hvis hun vil undgå en uønsket graviditet«.

man skal passe på, hvis man vil undgå en øget abortrate.

Der er dog den usikkerhed ved appsene, at de ikke tager forbehold for kvinder med meget uregelmæssig menstruation. Det er derfor forskelligt fra person til person, hvor brugbare de er.

De alternative årsagsforklaringer

Det er som udgangspunkt positivt, at danske kvinder får stadig færre aborter, vurderer professor Øjvind Lidegaard.

Men han kan alligevel ikke lade være med at spekulere i, om der er nogle mindre behagelige bagvedliggende faktorer, som kan forklare de faldende aborttal blandt danske kvinder. Han har selv to bud på, hvad det kan være.

»Jeg kunne sagtens forestille mig, at den stigende mistrivsel blandt unge godt kunne have en indvirkning på, at der er færre graviditeter nu end tidligere. Simpelthen fordi der indledes færre kæresteforhold og dermed er mindre seksuel aktivitet blandt unge«.

Lidegaard understreger, at hans teori ikke er bakket op af en undersøgelse, men at det er en tanke, som er opstået efter de mange rapporter om mistrivsel blandt yngre mennesker.

Den anden teori er, at kvinders fertilitet er faldet.

»Vi har jo ret godt belæg for at sige, at danske og resten af den vestlige verdens kvinders fertilitet er faldende. Den teori styrkes af, at der også er sket et fald i de spontane aborter og i fødselstallene generelt. Det kan godt være en medvirkende faktor for det observerede fald i provokerede aborter«, vurderer Øjvind Lidegaard.

RUNE SEBASTIAN GIERL